

ด่วนที่สุด
มท ๐๒๑๑.๑(คพส.มท.)/ ๒๖๖๑

รับที่ ๒๕๐-๓
วันที่ 22 มี.ค. 2556
เวลา 14.๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส9076
รับที่ : ส7316/56
วันที่ : 22 พ.ค. 56 เวลา : 13:36

คพส.มท.
กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท. ๑๐๒๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แจ้งผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน (สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ทรัพย์สินของนางแล้ม ทิมทอง เสียชีวิตในระหว่างการเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ณ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายจิตตารมณ์ จังหวัดสงขลา)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๑๗๔๕ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงมหาดไทย เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน (สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ทรัพย์สินของนางแล้ม ทิมทอง เสียชีวิตในระหว่างการเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ณ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายจิตตารมณ์ จังหวัดสงขลา) ตามผลการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีประมาณวันอังคารที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว มีความเห็นสรุปได้ดังนี้

๑. กระบวนการบำบัดฟื้นฟูมีอยู่ ๓ ระบบ ได้แก่ ระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ โดยฝ่ายปกครองฯ มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบสมัครใจ ซึ่งกำหนดให้มี ๑ อำเภอ ๑ ค่าย และโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองฝ่ายปกครอง ในกระบวนการบำบัดจะมีสหวิชาชีพร่วมดำเนินการกับฝ่ายปกครอง โดยสมาชิก อส. ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงควบคุมระเบียบวินัยและกิจวัตรประจำวัน สาธารณสุขทำหน้าที่บำบัดตามหลักวิชาการ รวมทั้งมีการฝึกอาชีพ และการใช้หลักศาสนาเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการบำบัดเพื่อคืนคนดีสู่สังคม การที่ครูฝึกแจ้งว่ามีการใส่กุญแจมือเนื่องจากผู้ป่วยมีอาการอยากยาและคลุ้มคลั่ง เป็นมาตรการที่อยู่ในกระบวนการบำบัดตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเข้าบำบัดรักษาในสถานพยาบาล ข้อ ๒ (๓) ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาต้องมีความตั้งใจจริงและตกลงใจรับการบำบัดรักษารับประกันตามรูปแบบการบำบัดรักษาของสถานพยาบาลรวมทั้งปฏิบัติตามระเบียบที่สถานพยาบาลกำหนด ประกอบกับ พ.ร.บ. สุขภาพจิต พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๑๗ บัญญัติให้การบำบัดรักษาโดยการผูกมัดร่างกาย การกักบริเวณหรือแยกผู้ป่วยจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่เป็นความจำเป็นเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายต่อผู้ป่วยเอง บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยอยู่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้บำบัดรักษาตามมาตรฐานวิชาชีพ และ มาตรา ๒๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๓ หรือพบบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์อันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นมีลักษณะตามมาตรา ๒๒ ให้ดำเนินการนำตัวบุคคลนั้นไปยังสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษาซึ่งอยู่ใกล้โดยไม่ชักช้าเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการเบื้องต้นตามมาตรา ๒๗ ทั้งนี้โดยจะมีผู้รับดูแลบุคคลดังกล่าวไปด้วยหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๒๔ วรรคสอง การนำบุคคลตามวรรคหนึ่งไปยังสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษา โดยผูกมัดร่างกายบุคคลดังกล่าวจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่เป็นความจำเป็นเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายต่อบุคคลนั้นเอง บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

/๒. ประเด็น...

๒. ประเด็นการพันนาการด้วยกุญแจมือ เป็นกระบวนการบำบัดรักษาผู้ป่วยที่มีอาการอยากยาคลุ้มคลั่ง เป็นมาตรการเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ป่วยเอง บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น และยังให้อำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนำตัวบุคคลซึ่งมีความผิดปกติทางจิตไปยังสถานพยาบาลของรัฐและหากมีความจำเป็นเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายต่อบุคคลนั้น บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่นก็ให้ผูกมัดร่างกายหรือพันนาการได้ ซึ่งบุคคลดังกล่าวมิใช่ผู้ต้องหาแต่อย่างใด

๓. ประเด็นการฝึกกระเบียบวินัยในเวลากลางคืน เป็นระเบียบปฏิบัติของสถานพยาบาลกำหนด ซึ่งได้มีการอธิบายให้ผู้ปกครองและตัวผู้เข้ารับการบำบัดทราบแล้ว และในประเด็นการปล่อยปละละเลยให้ผู้ป่วยทำร้ายตนเอง อาจเป็นความประมาทหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

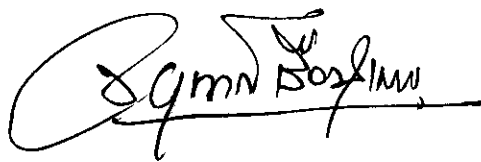
อย่างไรก็ตามในการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดบางส่วนจะมีผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางจิตซึ่งจำเป็นจะต้องมีผู้มีความรู้ด้านการแพทย์หรือนำตัวส่งสถานพยาบาลของรัฐและการพันนาการผู้ป่วยจะต้องทำเพื่อป้องกันอันตรายต่อผู้ป่วยเอง บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ส่วนการฝึกกระเบียบวินัยในเวลากลางคืนควรอยู่ในความควบคุมของผู้อำนวยการศูนย์ฯ และเป็นไปตามหลักวิชาการ

๔. กรณีนายพรุจ ขุนกาญ บุตรชายของ นางแล้ม ทิมทอง (ผู้ร้องเรียน) เสียชีวิตขณะเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายจิตดาภรณ์ ต.ท่าหมอไทร อ.จะนะ จ.สงขลา ซึ่งสถานีดำรวจภูธรจะนะ ได้ดำเนินคดีต่อสมาชิก อส. ทั้ง ๓ นายที่ทำหน้าที่เป็นครูฝึกประจำศูนย์ฯ ในข้อหาร่วมกันทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย ซึ่งได้ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมและเห็นควรให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้กระทรวงมหาดไทยจะได้มีหนังสือแจ้งไปยังศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดให้กำชับศูนย์บำบัดทุกแห่งในพื้นที่ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดอย่างระมัดระวังและเป็นไปตามหลักวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุรินทร์พรศักดิ์ เรืองสุวรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๒๑๔๘